148. štev. V Ljubljani, petek 24. junija 1921. Poštnina plačana v gotovini. IV. leto.

JUGOSLAVIJA

Velja v Ljubljani in po pošti:
celo leto . K 360·—
pol leta . . . „ 180·—
četrt leta . . „ 90·—
za mesec . „ 30·—

Za inozemstvo:
celo leto K 480·—
pol leta . . „ 240·—
četrt leta „ 120·—
za mesec . „ 40·—

Za Ameriko:
celoletno . . 8 dolar.
polletno . 4 dolarje
četrtletno . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo ... po nakaznici.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6/I. Telefon štev. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1·60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo — Rokopisi se ne vračajo.

Plačano do ...
Licijalna knjižnica
Pavšalni frank...
Ljubljana.

Končno glasovanje o ustavi.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Na današnji seji konstituante se je danes nadaljevala seja o VIII. delu ustave glede razdelitve države na oblasti. Govorili so radikalec Matić, kateri je kritiziral člen 95 ter zahteval, da se prepusti spojitev oblasti oblastnim skupščinam. Musliman Kurbegović je zahteval razdelitev na pokrajine. Radikalec Bojović je govoril proti členu VIII. Jutri dopoldne se seja nadaljuje ter mogoče pride do glasovanja o členu VIII. Nato pridejo na vrsto 13. in 14. oddelek ustave. Vlada hoče na vsak način doseči, da se glasovanje vrši to nedeljo, kar se bo tudi gotovo zgodilo, ako kaj posebnega ne pride vmes. V tem slučaju bo na Vidov dan regent položil prisego na ustavo.

Beograd, 23. junija. Narodni poslanci se ponovno pozivljejo, da pridejo v Beograd in prisostvujejo končnim debatam o ustavnem načrtu. Odglasovanie ustave bo po vsej priliki v soboto dopoldne. G. Pašič je včeraj ponovno apeliral na vse načelnike strank in pozval vse stranke, da čim prej rešijo vprašanje ustave.

Slovenija se bo delila na dve oblasti.

Beograd, 23 junija Dopisnik »Novosti« doznava, da bodo dosedanje pokrajinske vlade po proglašenju ustave in statu admisionis izvedle likvidacijo dosedanjega sistema in prenesle svoj delokrog na oblasti. Vseh oblasti v naši državi je dvajset, od katerih bo imela vsaka sedem ali osemstotisoč prebivalcev. Mesta, ki imajo več kakor 100.000 prebivalcev, bodo tvorila posebno oblast V Zagrebu bo dvoje oblastnih uprav, za mesto Zagreb in za zagrebško oblast. Vsa Hrvatska bo razdeljena v štiri oblasti: zagrebško, osješko, karlevsko in sremsko. Srbija bo razdeljena na osem. Slovenija na dve oblasti, Črna gora pa bo oblast zase.

Naš delež na vojni odškodnini.
Tekst pogodbe.

Beograd, 21. junija. (Izv.) Med vlado Velike Britanije in Francije ter državo SHS se je sklenilo sledeče: 1. Država SHS dobi 5% od vsote, katero plača Nemčija kot vojno odškodnino. Nadalje dobi prvo polovico in 15% od druge polovice od vsote, katero imajo plačati Avstrija. Ogrska in Bolgarija kakor tudi od vsote, katero plačajo Italija Romunija, država SHS in Češkoslovaška na podlagi pogodbe od 10. sept. in 8. dec. 1919. 2. Država SHS ima pravico na vse ugodnosti katere se priznajo Italiji po členu IV. alinea 36 (XIV.) in členu 9. pogodbe v Spaa od 16. julija 1920. 3. Francija kreditira državi SHS vsakoletno na račun vojnega dolga, katerega ima Srbija, vsoto, ki odgovarja 70% razliki med 6/86 celokupnega dohodka, ki ga imajo tekom enega leta na podlagi prej označenega člena I. Velika Britanija, Francija in država SHS skupaj, na drugi strani pa iz dohodka, ki ga plača država SHS v roku istega leta pod istimi pogoji. Velika Britanija kreditira državi SHS na račun vojnega dolga Srbije vsoto od 30% iste razlike kakor pri Franciji. Omenjeno razmerje 6/86 je ono, ki je določeno v sporazumu od 13. II. 1920 med podpisanimi vladami. Ako bi nastopile kake izpremembe glede medsebojnih dolgov, država SHS ne trpi nikake škode radi znižanja njenega dolga pri Veliki Britaniji in Franciji glasom tega akta: to je vsaki izbris njenega vojnega dolga v njeno dobro se bo izračunal na podlagi velikosti omenjenega dolga za toliko, kolikor bi on znašal, ako bi se ta sporazum ne dosegel, a ne na podlagi zmanjšanega iznosa, ki bi se dosegel iz udejstvovanja pričujoče pogodbe. 4. Pod zgoraj navedenimi pogoji pristaje država SHS na določbe pogodbe sklenjene v Spaa dne 16. julija 1920. 5. Ta določba je obvezna za podpisane vlade pod pogojem, da ostale zavezne države pristanejo na vse določbe ki se njih tičejo. Velika Britanija in Francija se zavežejo izposlovati ta pristanek. Ako se ta pristanek ne bi izposloval, podpisane vlade ostanejo vezane na pogodbe od 13. II. 1920. Velika Britanija in Francija se obvezujeta, da sprejmeta posebne koristi priznane Italiji v členu 4, alinea 36 (XVI) in členu 9 pogodbe v Spaa od 16. julija 1920 samo pod pogojem, ako iste veljajo istočasno za državo SHS. — Izdano v Parizu, dne 20. junija 1920. — V imenu naše države so podpisali pogodbo dr. Kumanudi, Janković in Bošković.

Sporazum glede Gornje Šlezije.

Nauen, 23. jun. Iz Opol javljajo, da je bil dosežen popoln sporazum med vladno komisijo, odborom dvanajstorice in generalom Hoeferjem glede vseh vprašanj in posebno v vprašanju izpraznitve. Vladna komisija se nocoj povrne v Berlin.

Berlin, 23. jun. Delegacija internacionale strokovnih organizacij, ki se je vrnila iz Gorenje Šlezije, je mnenja, da se mora ondotni položaj razjasniti v smislu spravne politike med Nemci in Poljaki in da izvaja politiko, ki jo priporočajo različne politične in vojaške osebnosti in ki pomeni zatiranje, psihološko učinkovanje, ki bo povod velikim nevarnostim v bodočnosti. V Gorenji Šleziji bodo delavci tisti faktor, ki bo lahko tej politiki napravil konec s svojo spravljivostjo in treznostjo ter ne bo dopustil, da bi militaristični elementi v Gorenji Šleziji prišli do veljave in gospodstva.

DEMISIJA ITALIJANSKEGA DELAVSKEGA MINISTRA.

Rim, 23. junija. (Izv.) Ministrski predsednik Giolitti ni sprejel demisije delavskega ministra Labriole. Ker pa ta na svoji demisiji vztraja, dalo se mu je 24 ur za premislek. Ker se položaj kabineta smatra trdnim, ne bo ta demisija povzročila nadaljne krize v vladi.

STAVKA ITALIJANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Rim, 23. jun. Stavka železničarjev se je razširila tudi na provinciji Julijska Benečija in Padova.

NOVA DIVJAŠTVA FAŠISTOV.

Rim, 23. jun. Fašisti so v Puli ponovno porušili hišo, v kateri so bili prostori socialističnega društva. V Ferrari sta bila pri napadu na socialiste dva socialista težko ranjena, v Calcarri so fašisti porušili ljudski dom. V Napolju so bili izvršeni mnogi napadi na prodajalnice, ki niso hotele znižati cen. Giolitti je obljubil socialistični deputaciji, da bo v bodoče skrbel za to, da se taka nasilstva ne bodo več mogla vršiti. V ta namen je prefektom že dal posebna navodila.

IZ USTAVNEGA ODBORA.

Beograd, 23. junija. (Izv.)Ustavni odbor danes predpoldne ni mogel imeti seje, ker sta zborovala radikalni in demokratski klub, ki sta razpravljala o vprašanju oblasti.

AMNESTIJA OB PRILIKI PROGLASA USTAVE?

Beograd, 23. jun. Kakor doznava dopisnik »Riječi«, se nekateri poslanci prosili notranjega ministra, naj se o priliki proglašenja ustave razglasi v Hrvatski in Slavoniji amnestija za one, ki so bili obsojeni radi izgredov leta 1918. in 1919.

MADŽARSKI POSLANIK PRI PAŠIĆU.

Beograd, 23. jun. Včeraj je ministrski predsednik Pašić sprejel madžarskega poslanika, ki ga je naprosil, da bi mogel kmalu predložiti regentu svoja akreditivna pisma.

VESELJE MED SLOVENSKIMI POSLANCI V BEOGRADU.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Slovenski poslanci v konstituanti so se danes prijetno zabavali vsled vesti, da je dr. Sajovic iz Kočevja poslal tajniku skupščine radikalcu Janiću pismo v katerem mu javlja, da vlada v Sloveniji veliko razpoloženje za radikalno stranko, ki bi se naj ustanovila. Demokrat dr. Sajovic ponuja se v pismu za organizatorja nove stranke.

ANGLEŠKO - JAPONSKA VOJAŠKA KONVENCIJA.

London, 23. junija. (Izv.) Angleška vlada je spremenila angleško - japonsko pogodbo tako, da se Anglija zaveže v slučaju konflikta med Ameriko in Japonsko pomagati Japonski z orožjem.

AVSTRALIJA PROTESTIRA PROTI OBNOVITVI ANGLEŠKO - JAPONSKE POGODBE.

Melbourne, 22. junija. Avstralska delavska stranka je sprejela resolucijo, v kateri se protestira proti obnovitvi angleško - japonske pogodbe.

BODOČI ANGLEŠKI PREMIER.

Pariz, 23. junija. (Izv.) V političnih krogih se je razširila vest, da bo poklican za ministrskega premiera lord Robert Cecil, ki je že tudi izjavil, da bo to odgovorno mesto prevzel, če bo to hotela narodova volja.

POGAJANJA O NAČINU VOJNE ODŠKODNINE.

Pariz, 23, junija. (Izv.) Pregovori, kateri so se imeli vršiti z ministrom Loucheurom 24. t. m. v Parizu kot nadaljevanje pogajanj v Wiesbadenu, so za nekoliko dni odgodeni. Počakati se hoče na poročilo reparacijske komisije, katero bo služilo kot osnova načina nemških dajatev.

PODMORSKA ZVEZA MED IRSKO IN AMERIKO.

Washington, 23. jun. Častnik irske republike je izjavil, da obstoja dve leti reden promet med Irsko in Zedinjenimi državami, ki ga vzdržujejo podmorniki irske republike pod njeno zastavo. Tudi Devalera je pripravljen za tako vožnjo.

NOV POVELJNIK ZAVEZNIŠKIH ČET V CARIGRADU.

Pariz, 23. junija. Angleški general Harrington je bil s pritrditvijo Francije imenovan za poveljnika zavezniških čet v Carigradu. To imenovanie uresničuje enotnost kontrole in vodstva.

MEDNARODNI KOMITE ZA BREZŽIČNO BRZOJAVLJANJE.

Pariz, 23. jun. Mednarodni komite za brezžično brzojavljanje je imel včeraj v Parizu svojo otvoritveno sejo.

POŽUN SEDEŽ DONAVSKE DONAVSKE KOMISIJE.

Praga, 23. junija. (Izv.) Interilirana podonavska komisija si je za svoj sedež izbrala Požun, kjer bo pričela že v najkrajšem času s svojim delovanjem.

Revizija sevreške mirovne pogodbe.

Sevreška mirovna pogodba se torej v velikem delu revidira, in sicer na škodo Grčiji in v korist Turčiji. Potemtakem ima zaznamovati kemalistična akcija prav znaten uspeh, le da se mora za precejšen del svojega uspeha zahvaliti Grčiji sami, ki se je z restavracijo Nemcem prijazne Konstantinove vlade uprla antantinim poveljem.

Nacionalističnoturška vlada v Angori ima v svojih osnovnih ciljih zopetno obnovitev Turčije kakor je obstojala pred svetovno vojno. Ogroža tedaj Francosko vlado v Siriji in angleško v Mezopotamiji ter Palestini in Arabiji. Sicer bivajo v teh deželah skoro izključno le Arabci, toda verska skupnost veže prebivalce, še bolj pa skupni odpor zoper osovraženo gospodstvo Evropejcev. Koliko se bo Angležem in Francozom posrečilo z negovanjem arabskega nacijonalizma podpihovati in povečati že od nekdaj obstoječe nasprotje med Turki in Arabci, je drugo vprašanje. Gotovo je, da je Parizu in Londonu sosedstvo nepomirjene Anatolije neprijetno, zato sklepajo kompromis z Angoro na račun — Grčije.

Mezopotamija in Sirija sta tedaj izven debate, o tem seveda ne more biti dvoma. No, Turki imajo tudi vzroka dovolj biti veseli, če rešijo vsaj Malo Azijo. Kajti tudi ta dežela, zadnji ostanek njihove nekdanje svetovne velesile, je bilo že prav močno ogrožena. Francozi so si rezervirali interesno sfero v Ciliciji, Italijani v južni obali, vzhod pa je bil prisojen nanovo osnovani Armeniji. Najhujši udarec svobodni Anatoliji pa je bil zadan z izločitvijo Smirne in zapadne obale, ki ju je sevreška mirovna pogodba pridelila Grčiji.

O Smirni smo že ponovno govorili na tem mestu. Njen izredni, da, življenski pomen za Anatolijo označimo najboljše, ako jo primerjamo s Trstom ali Reko. Kakor v teh dveh mestih, tako je tudi v Smirni zgrajeno edino moderno pristanišče Male Azije, zvezano s popolnoma evropskimi železniškimi progami, ki gredo v notranjost. Notranji preporod Turčije, o katerem si toliko obetajo v Angori, je skoroda nemogoč, ako si država ne ohrani Smirne. Ker imajo le obrežna mesta bodisi deloma ali pretežno grško prebivalstvo in ker nas primer Trsta, Reke, Zadra in Soluna dovolj poučuje, kaj se pravi notranjost odrezati od izhoda na morje, se nam zdi primernejše, če se smirnsko pristanišče ne zapre Turčiji.

Drugače je z njenimi aspiracijami na Tracijo. Res da tam turškega prebivalstva gotovo ni manj nego grškega, vendar mislimo, da ta dežela ne sodi ne Turčiji na Grčiji, ki tekmujeta zanjo, nego — Bolgariji. Tej državi zapira bodisi grška kot turška posest dohod do Egejskega morja, zato bo revizija posestnega stanja pravična šele takrat, kadar bo dežela prideljena v bolgarsko posest, prav tako kakor bo moral biti dalje na zapadu Solun prideljen — Jugoslaviji.

Revizija sevreškega mirovnega dogovora zadeva tedaj posredno tudi naše razmerje do Grčije, saj imamo mi do Soluna in Bolgari do Tracije najmanj enako utemeljene aspiracije, kot Anatolija do Smirne. Hočeš-nočeš bo postala tedaj Grčija vsem imenovanim trem državam skupen in enak nasprotnik.

Glede Carigrada ne beremo ničesar novega. Stara določba je obetala mesto Turčiji, ako se bo spodobno obnašala, to je, ako bo lojalno izvršila mirovne pogoje. Da bi se bilo to zgodilo, tega doslej ne moremo trditi. Vsekakor pa sedi Anglija v Carigradu, s čimer je položaj, ako se namreč mislimo v zgodovino boja za to mesto, dovolj značilno pojasnjen.

Nedvomno predstavljajo obale Egejskega morja zaenkrat zgolj nestalno urejen kotič sveta.

Briand o političnem položaju.

Pariz, 23. jun. Ministrski predsednik Briand je včeraj pred zunanjim senatnim odsekom podal izjavo o splošnem političnem položaju. »Petit Journal« veli glede njih vtisa: Važno je, da se je stališče Italije v gorenje-šlezijskem in v ententnem vprašanju znatno približalo francoskemu. Nobenega govora ni niti o odpoklicu generala Le Ronda, niti o tem, da bi se ureditev gorenješlezijskega vprašanja izročila novi komisiji. Glede Smirne vlada med Francijo in Anglijo popoln sporazum in Anglija je tudi pripravljena, končnoveljavno določiti statut za Tracijo v sporazumu s Francijo ter nemara izprazniti celo Carigrad.

GRŠKA BO SPREJELA POSREDOVANJE ANTANTE.

Pariz, 23. junija. (Izv.) Grška vlada je pripravljena sprejeti posredovanje antante v sporu s Turčijo, toda ne da bi prevzela pri tem kake obveznosti, dasebo posredovalnim perdlogom tudi brezpogojno uklonila. Grška vlada si bo tudi pridržala pravico, da v slučaju, ako bi ji antantni predlogi ne konvenirali, stavi svoje protipredloge.

Dr. RINTELEN ZOPET ŠTAJERSKI GLAVAR.

Gradec, 23. junija. Na današnji seji štajerskega deželnega zbora je bil dr. Rintelen ponovno izvoljen za štajerskega deželnega glavarja. Krščanski socialci so dobili tudi prvega namestnika deželnega glavarja, za katerega je bil izvoljen dr. Ahrer. Nato se je na seji še razpravljalo o sklepu deželnega zbora z dne 21. maja glede glasovanja za priključitev Štajerske k Nemčiji. Pred glasovanjem so socilno-demokratični poslanci zapustili dvoranno. Nato je bil v poimenskem glasovanju sprejet reasimarični predlog, nakar je bila seja zaključena.

OBSODBA VODITELJA NEMŠKIH KOMUNISTOV.

Berlin, 22. jun. Po enournem posvetovanju je izreklo sodišče obsodbo zoper Hoeltza, katera se glasi na dosmrtno prisilno delo in izgubo državljanskih pravic.

SPLOŠNA STAVKA BANČNIH URADNIKOV V ČEŠKOSLOVAŠKI.

Praga, 23. junija. Listi poročajo: Ker hoče zveza čeških bank uradništvu dovoliti pragmatiko samo z gotovimi omejitvami, je uradništvo na včerajšnjem zborovanju sklenilo, od danes ob osmih pričeti splošno stavko v vseh čeških bankah izprva v Pragi, Brnu in Bratislavi, prihodnje dni pa po vsej provinciji. Zastopnik nemške zveze bančnih in hranilničnih uradnikov je stavkajočim zagotovil popolno solidarnost v vseh njenih posledicah.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.
23. junija.

Beograd: Valute: dolarji 3525—3550, franc. franki 289—291, lire 179—180, leji 5550—57, levi 40—40.25, marke 50—50.50, avstr. krone 5—6.50, drahme 210—218.

Zagreb: Efekti: Banka za Primorje 755—800, Jadranska banka 1800—1875, Jugoslovenska banka 510—525, Ljubljanska Narodna banka 575—600, Praštediona 4900—5000, Riječka pučka banka 410—425.

Zagreb: Devize: Dunaj 21.35—21.40, Berlin 207.50, Budimpešta 58.50—0, Italija 727—727.75, London 549—550, Newyork 145—146, Pariz 1180—1185, Praga 200—200.45, Švica 2460—2465. Valute: dolarji 140—141.25, avstrijske krone 22.50—0, češkoslovaške krone 198—0, marke 212—214, leji 224—227, lire 715—720.

Dunaj: Valute: dolarji 673—677, marke 955—961, funti 2540—2560, francoski franki 5430—5470, lire 3345—3365, dinarski tisočaki 1830—1855, poljske marke 4175—4275, švic. franki 11475—11525, češke krone 931.25—937.25.

Curih: Devize: Berlin 8.35, Newyork 591, London 2220, Pariz, 4765, Milan 2920, Praga 8.10, Budimpešta 2.35, Zagreb 4, Varšava 0.37, Dunaj 1.12.

Praga. Zaradi stavke bančnih uradnikov borza zaprta.

Načrti.

Praga, dne 19. junija 1921.

Kadarkoli se je kritiziralo politično delovanje strank, vedno se je kritika ustavila pri vezanih kandidatnih listinah in povdarjala, da leži velika krivda za težke strankarske razmere in s tem za razmere v političnem življenju države sploh v vezanih kandidatnih listinah. Volilcem je ž njimi odvzeta možnost voliti može svojega zaupanja, temveč so postavljeni pred alternativo, da volijo bodisi stranko, če pa s to niso zadovoljni, da se volitve vzdrže. Na tem principu temelji volilni red za narodno skupščino kot tudi volilni red za občinske odbore. Sedaj je pa vlada predložila senatu načrt zakona, s katerim se občinski volilni red izpreminja v marsikaterih točkah in ena najbistvenejših sprememb je ravno ta da se daje volilcu možnost in pravica, da črta na kandidatni listi, katero voli, one kandidate, ki mu niso po volji.

Druga važna izprememba predlaganega občinskega reda se tiče volilne pravice vojakov. Dosedaj so smeli vojaki voliti v občinah, kjer so se nahajali. Sedaj pa ustanavlja zakonski načrt, da vojaki nimajo volilne pravice v občinah. Motivi za to izpremembo so predvsem ti, da so vojaki-volilci izročeni prehudi strankarski volilni agitaciji, ki slabi disciplino, kar je končno le v škodo države, na drugi strani so pa vojaki fluktirujoč element, ki da je občinam s poseganjem v volitve lice, ki ne odgovarja resničnim razmeram v občini in so na ta način občinska zastopstva v rokah enkrat ten enkrat drugih.

Še neki drugi važni zakon oz. načrt zakona je predložen narodni skupščini in sicer zakon o državnem jamstvu zvezam obrtnih zadrug. Osnova pravi, da se vlada pooblašča, da prevzame državno jamstvo v višini 30,000.000 K za posojila, ki jih dajo denarni zavodi zvezam obrtnih zadrug, ustanovljenih po zakonu z dne 9. aprila 1873. Na ta način hoče vlada skrbeti za močan srednji stan, ki je za državo velike važnosti.

Tu se vrše velike priprave za dostojno proslavo spomina 300letnice tragedije, ki se je završila 21. junija 1621 na Staromestnem trgu v Pragi. Po celi državi in na vseh koncih Prage se bodo vršila najrazličnejša predavanja, ki bodo pojasnjevala narodu pomen moritve in obglavljenja čeških gospodov, padlih pod habsburško-rimskim nasiljem. Počaščenje spomina mučenikov se udeleže tudi deputacije ameriških Čehov, onih organizacij, ki so tekom svetovne vojne pomagale razbijati habsburško hidro.

Kakor vam bo znano se nahaja zunanji minister Beneš na evropskem zapadu, kjer utrjuje pomen male antante. Dr. Beneš je povsod z respektom sprejeman in največji listi priznavajo izredno diplomatično modrost voditelja češke zunanje politike. Zdi se, da rodi to potovanje zelo dobre sadove, kajti s Poljskega začenja pihati drugačen veter in množe se glasovi, ki pravijo, da Poljska ne sme ostati izven okvirja male antante. V malo antanto pa vodi pot skozi Češkoslovaško, s katero bo treba navezati prijateljske stike in preprečiti izolacijo, v katero leze Poljska od dne do dne bolj. Češki listi z veseljem pozdravljajo preobrat poljskega mišljenja, povdarjajo pa docela realistično, da bo prijateljstvo le takrat mogoče, kadar bo Poljska popokala svoje mape, na katerih meji Poljska z Madžarsko in na katerih ni slovaškega dela Češke države.

Č—y.

Zabavna scena iz laškega parlamenta. Bivši dezerter, sedaj komunistični poslanec, je dne 20. julija vendar mogel priseči v parlamentu. Fašisti so mu to dovolili, ko je prisegel, je dejal običajen »Giuro« (prisežem). S tribune pa je v tem zaklical nekdo: »Giuda« (Judež) in končno pravilno ocenil deserterja. Misiani ni mogel drugo, ko da je s tresočim glasom zaklical: »Živel komunizem«, nakar je odšel iz zbornice. Zato so ga pa pred parlamentom pretepli fašisti in tako zopet dokazali omiko države, katero so tako lepo povdarili laški senatorji.

Italija se je usmilila Zadra. Kakor znano so proglasili Zadrčani vsled neugodne zamenjave kron za lire generalno stavko. Ker pa je laška vlada sedaj popustila in določila za izmenjavo avstrijskih bankovcev 60 milijonov lir, so se Zadrčani pomislili in sedaj so zopet rodoljubi. O cara Italia!

Zelena knjiga.

Italijansko zunanje ministrstvo je preložilo parlamentu »zeleno knjigo«, v kateri so zbrani diplomatski dokumenti, ki se tičejo rapallske pogodbe. Knjiga obsega 101 listino.

Prvi dve listini vsebujeta poročilo o sejah med ministrom Scialojo in gg. Pašićem in Trumbičem, ki so se vršila maja meseca l. 1920 v Pallanzi. Iz teh listin je razvidno, da so jugoslovenski zastopniki zahtevali takrat kot mejo Wilsonovo črto; Italijani so priznavali suverenost nad Reko, toda zahtevali so zase suverenost nad luko Barošem in nad železnicami; dalje so zahtevali vse kvarneške in dalmatinske otoke brez izjeme, predlagali so avtonomijo za Zader in zahtevali, naj Italija prizna priključitev Črne gore h kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dne 10. maja je minister Scialoja naznanil, da so pogajanja vsled tedanje krize v italijanski vladi odgodena. Dne 28. junija 1920 je brzojavil grof Sforza italijanskemu zastopniku v Beograd, da presoja Italija jadransko vprašanje zelo zmerno, toda ima razlog biti v skrbeh glede zadržanja Jugoslovanov. Dne 7. julija sta Millerand in Lord Curzon obljubila, da bosta Beogradu priporočala mir. Dne 13. julija je grof Sforza brzojavil italijanskemu zastopniku v Beogradu, da je angleški poslanik v Rimu vprašal pri italijanski vladi pojasnila glede D'Annunzijevih priprav za pohod v Črno goro in Albanijo. Sforza je tudi obvestil zastopnika v Beogradu, da ga je Trumbić obiskal v Spaj in da mu je on priporočal, naj jugoslovanska vlada odvrača vse nastope, ki bi mogli pokvariti dobre odnošaje med obema državama. Dne 21. julija je grof Sforza brzojavil iz Rima italijanskemu zastopniku v Belgradu vsebino svojih pogovorov s Trumbićem v Spaj. Poslanik Imperiali je brzojavil 28. julija 1920 v Rim, da je Lord Curzon izjavil, da prepušča Italiji in Jugoslaviji, naj se neposredno sporazumete, in da nima namena posredovati. Dne 18. septembra je dobila vlada brzojavko iz Belgrada, v kateri je bilo rečeno, da je beograjska vlada pripravljena se zopet pogajati. Minister za zunanje stvari je opozoril v odgovoru, da se pogajanja morajo vršiti v Italiji in da Italija zahteva pred vsem razne meje na suhem kot neobhodne državne potrebe. Grof Bonin Longare je brzojavil 22. septembra iz Pariza grofu Sforzi vsebino pogovora, ki ga je imel z Millerandom. Millerand je takoj odobril stališče Italije glede meje pri Snežniku in je poslal v Beograd brzojavko, v kateri je zagovarjal italijanske zahteve. Tudi minister Leygues je izjavil grofu Boninu Longareju, da hoče pokazati svoje prijateljstvo nasproti Italiji ne le z besedo, temveč tudi z dejanjem, kajti francoska vlada bi rada videla, da bi bil ta spor rešen. Dne 25. septembra je prišla brzojavka iz Beograda, ki je naznanjala, da je beograjska vlada proti temu, da bi se pogajanja vršila v Italiji, ker se boji incidentov. Grof Sforza je odgovoril, da je vsak incident izključen in da vztraja pri svojem predlogu, da naj se pogajanja vršijo v Italiji. Dne 22. oktobra je grof Sforza brzojavil italijanskim poslanikom v Londonu in Parizu, da namerava povabiti Jugoslovene k direktnim pogajanjem in je prosil, da naj to sporoče angleški oziroma pariški vladi. Obenem naj izrazijo željo, da naj bi se jugoslovenski pozvali na takojšnjo izpraznitev Koroškega.

24. oktobra je poslanik Sonin brzojavil, da mu je g. Levgues odgovoril, da bo deloval v zahtevanem zmislu. Levgues mu je izrazil svoje zadovoljstvo zaradi zopetnega začetka pogajanj.

31. oktobra je brzojavil grof Sforza pariškemu in londonskemu poslaniku glavne točke italijanskega programa za pogajanja. Istega dne sta izročila poslanika Benin in markiz Imperiali predsedniku poročilo g. Giolittija, ki je izrazil upanje, da bodo zavezniki učinkovito posredovali v Beogradu, da se doseže oni pomirljivi mir, ki je tudi v interesu Evrope. Londonski poslanik je brzojavil 1. nov. 1920, da je Lord Curzon vprašal za točne podatke o italjanskih zahtevah, ker se ne more obvezati na posredovanje, preden ne spozna ves načrt. 2. nov. 1920 je javil grof Benin iz Pariza, da ga je g. Millerand zagotovil o svoji vroči želji, da bi prišlo do sporazuma, in tudi izrazil dvom, da bi se moglo v Washingtonu oporekati zahtevani meji na Snežniku. Londonski poslanik je brzojavil dne 4. novembra vsebino svojega pogovora z Lloydom Georgejem. Ta mu je izjavil, da polaga veliko važnost v utrditev italijansko-angleškega prijateljstva. Dne 4. novembra je poslal grof Sforza vsem evropskim poslaništvom in v Washington okrožnico, v kateri je naznanil prestoječi začetek pogajanj z Jugosloveni in dejal, da se bodo vodila v zmislu popustljivosti, toda z odločnim namenom, da se zagotove Italiji njene naravne meje. Dne 4. novembra je markiz Imperiali brzojavil v Beograd v zmislu ital. želja. Enako je javil tudi grof Benin iz Pariza glede Francije. Dne 10. novembra je Sforza brzojavil Giolitiju, da je vsled odločnih italijanskih zahtev Trumbič izjavil, da sprejema mejo na Snežniku, neodvisnost Reke in njene zveze z Italijo, razen tega priklopitev Zadra, Lošinja, Cresa, Lastovega in manjših otokov k Italiji. 12. novembra je bila pogodba podpisana in minister vnanjih stvari je to naznanil diplomatskim zastopnikom v inozemstvu poudarjajoč, da je s to pogodbo doseženo ujedinjenje domovine v njenih popolnih mejah in da se je ustvarila podlaga za vzajemno sodelovanje z Jugoslavijo. Zelena knjiga vsebuje besedilo pogodbe, podpisane v Rapallu proti povrnitvi Habsburžanov in besedilo odloka o imenovanju komisij na izvršitev rapallske pogodbe. Končno so objavljena poročila raznih zastopnikov v inozemstvu, ki javljajo, da je sklenitev pogodbe naredila povsod dober vtisek.

Poljska zunanja politika.

Novi poljski zunanji minister Konstantin Skirmut, dosedanji poljski poslanik v Rimu, je obrazložil sotrudniku dunajske »Neue Freie Presse« smernice, po katerih hoče uravnati zunanjo politiko Poljske.

V glavnem poudarja, da je nujno potrebno, da se poliska zunanja politika opira na versaillsko mirovno pogodbo ter se čim tesneje naslanja na Francijo. Pravi, da je on pristaš politike miru ter bo z vsemi silami delal na to, da bo povsod prodrlo prepričanje, da ne zasleduje Poljska nikakih agresivnih ciljev, temveč hoče postati element miru in ravnotežja.

Kot svojo glavno diplomatsko nalogo smatra, da si pridobi Poljska s skupnimi gospodarskimi in političnimi interesi obedve državni skupini, ki težite k črnemu in baltskemu morju. Ustvariti se mora interesna skupnost med Poljsko ter plemensko in kulturno sorodnimi narodi. Poljska bo zavzela tudi jasno stališče napram malj antanti ter bo podpiral politiko baltiških držav.

Natančneje se je g. Skirmut bavil o razmerju Poljske do Nemčije in Rusije.

Poudarja, da se dobro zaveda važnega položaja, katerega zavzema Poljska kot križišče med Berlinom in Moskyo in da je za Poljsko vitalnega pomena, da pride s tema mogočnima sosedoma v dobre odnošaje. Podlago za dobre odnošaje z Rusijo je ustvarila že mirovna pogodba v Rigi, kar je bilo tem lažje, ker se ni Poljska nikoli bojevala proti ruskemu narodu kot takemu.

A tudi z Nemčijo hoče ustvariti dobre odnošaje, ker je prepričan, da je gornješleziiska kriza že kulminirala ter se tudi to vprašanje že bliža mirni rešitvi. Ko bo pa tudi to sporno vprašanje rešeno, bo pot za ustvaritev normalnih odnošajev z Nemčijo prosta.

SKRIVALNICA.

Jugoslavija

Slovenija

Realka

Policija

Kje je državni upravitelj »Kasinovereina« g. Bitenc?!

Politična pripadnost poslancev v laškem parlamentu. V laškem parlamentu štejejo posamezne skupine naslednje število članov: agrarci 26, komunisti 11, demokrati (liberalne smeri) 79, demokrati (socijalne smeri) 63, nacionalisti 10, skupina liberalcev desnice 17, popolari (katoliške stranke) 105, reformisti 35, republikanci 7, Jugoslovani 5, Nemci 4, socialisti 121, fašisti 35 in divjaki 9. Ker ne dosezajo republikanci, Jugoslovani in Nemci števila 10, kakor to zahteva poslovnik, so vpisani med mešane.

Take Jonescu o svoji politiki.

»Temps« z dne 15. t. m. priobčuje naslednje pismo Take Jonesca, pisano Reboul-u:

»Obiskali ste Romunijo in morate biti uverjeni, da bi bilo smešno govoriti o komunistični nevarnosti. Zdrav narod smo in predvsem latinci. Ne moremo si misliti svobode brez reda. Tuje nam je brezplodno sanjarjenje, kakor nam je tuj brutalni materijalizem. Tudi na zunanjo boljševiško nevarnost ne verujem pod sedanjimi okolščinami. Vse smo storili, da ostanemo nevtralni. Napram sosedom smo bili vedno lojalni, tudi napram Rusiji. Romunski delegat Filalitti čaka samo, da se vrne Litwinov v Reval, potem odpotuje nemudoma tja in se pogovori ž njim o programu nadaljnih romunsko-ruskih konferenc. V vsakem slučaju pa obstoji med Romunijo in Rusijo mirovno stanje tako, da pri vprašanjih, ki pridejo v rešitev, ne bo več govora o podpisu že itak obstoječega miru.

Naša politika se ni izpremenila, ker bazira na osnovah, ki ostanejo trajno veljavne. Končali smo vojno in sklenili mir z zavezniki. Prijatelji moremo biti samo onim državam, ki so z nami skupno zmagale. Sedanje mirovne pogodbe so najpravičnejše in najmilejše, kar se jih mora misliti premaganec od zmagovalca, zato je cili naše politike, da se jih natančno izvede.

Uničiti moramo mahinacije naših sovražnikov. Od lanskega poletja se je v tem smislu mnogo storilo, posebno po sklepu vojaške konvencije med Jugoslavijo in Čehoslovaško na eni in med Romunijo in Čehoslovaško na drugi strani, ter po pobotanju med Poljsko in Romunijo. Pripravljajo se še drugi sklepi. To je prva faza male antante, kakor si jo predstavljam v splošnem in bodite uverjeni, da se moja pričakovanja izpolnijo.

Politična dela so tudi že pripomogla k ohranitvi miru v Evropi, posebno med zadnjo habsburško afero na Ogrskem, ki so jo inscenirali avtorji svetovne vojne, in s tem žrtvovali stotisoče ljudi svojim imperijalističnim ciljem.

Ostanemo zavezniki antante. Poznam past. Edina možnost premaganih izogniti se posledicam naše zmage je, razdvojiti Francijo in Anglijo. Že od poletja 1920. opozarjam v parlamentu na dejstvo, da je složnost med Francijo in Anglijo neločljiva, in na tem prepričanju temelji moja zunanja politika. Dogodki so me utrdili v tem dejstvu.

V svrho ohranitve miru je potrebno, da se zvežejo zmagovalci srednje in vzhodne Evrope, vendar pa ne zato, da bi obrnili hrbet veliki antanti, temveč ravno nasprotno: da ji pomagajo v tem delu Evrope. Upam, da se nam bo posrečilo skleniti vojaške konvencije z vsemi zmagovalnimi državami srednje in vzhodne Evrope. Cilj te konvencije bo vzdržanje integritete mirovnih pogodb. Vzdržala bo vsak napad. Člani te konvencije bodo med seboj v ozki zvezi. Njihova zunanja politika in njihova vojaška organizacija bo enaka. Prepričan sem, da dosežemo ta ideal.«

Gospodarstvo.

JESENSKI PROMET.

Pod naslovom »Jesenji saobračaj« poroča beogradski »Dnevnik«, da je zadnje deževje znatno popravilo škodo, ki jo je prizadela polju lanska zima brez snega in dolgotrajna pomladanska suša in da bomo imeli dobro, v nekaterih krajih celo prav dobro žetev žita in dobro letino koruze. Istotako obetajo dobro slive in drugo sadje ter da bo dovoljno zelenjave, trave in hrane za živino. Da pa bodo imeli producent, trgovec in ves narod vso korist od letošnje letine zato je potrebno, da se pravočasno vse stori in pripravi. Dve zadnji leti ste nam pustili drago plačane skušnje radi naše nemarnosti in radi naše nedelavnosti, česar posledice čutimo še danes. Za to, ako hočemo udobnejše in cenejše preživljanje, boljšo valuto, bolj urejeno stanje in blagostanje v našem izmučenem narodu in v državi, moramo se otresti naše nemarnosti, praznih nad in zmot ter vsi, vsak v svojem krogu, poprijeti se intenzivnega in smotrenega dela, po zgledu kulturnih in naprednih narodov. Kajti edino tem potom se more priti do uspeha in blagostanja. Mi smo si vsi svesti naše nemarnosti in naše nedelavnosti, znamo zelo dobro, kaj nam manjka in kaj treba delati, in vendar puščamo da dragocen čas mineva ter da stvari gredo, kakor so šle prej. Tako je z našim prometom. Vsi vemo, da odpove tudi v prihodnji jeseni kampanja ter da bo glavna zapreka naši izvozni in uvozni trgovini in prometu, pa zopet se do sedaj ni storilo ono, kar se je moralo brezpogojno storiti, da se te zapreke odpravijo ter da se izbegne ogromni škodi vsled neurejenih in nezadostnih prometnih sredstev. Akoravno se v kratkem času, ki nas loči od jeseni, ne more storiti bog ve kaj, zamore se vendar marsikaj storiti. Tu našteva »Trgovinski Glasnik« mnoge uredbe glede železniškega, rečnega in cestnega prometa, ki se dajo izvesti tudi v tem kratkem času z malo dobre volje ter polaga posebno važnost na to, da se na vseh naših večjih izvoznih in uvoznih postajah poskrbi v zadostnem številu najboljše, najvrednejše in zaupne uslužbence za železniško, brodarsko in carinsko službo. Ali za to je neobhodno potrebno, in vsi poklicani državni faktorji, posebno oni iz prometnega ministrstva pojmijo vsestransko važnost vprašanja ureditve našega prometa, ter da se resno in energično zavzamejo, da se do prihodnje jeseni na vsak način zadovolji vsaj minimalnim zahtevam našega pridobitnega in trgovinskega sveta. Kolikor besed in stavkov, toliko porazne kritike dosedanjega delovanja oziroma nedelovanja faktorjev, ki bi morali skrbeti za urejenje in zboljšanje naših prometnih razmer. Je li kaj upanja, da ne bodo besede »Trgovinskega Glasnika« zadele ob gluha ušesa? Dosedanje skušnje pač niso take, da se bo slednjič enkrat prelomilo s fatalizmom, ki se izraža v reku: »Ima vremena!«

*

LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ.

Vzorčni veliki semenj v Ljubljani se vrši nepreklicno v dnevih od 13. do 24. avgusta t. l. Na to se občinstvo opozarja zato, da se ne bi dalo begati po raznih govoricah, češ, da se je prireditev odložila za en mesec. Merodajne so le objave, ki jih sporoča Sejmski urad, ki ima svoje prostore v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II. Urad daje dragevolje in brezplačno vse informacije, ki se tičejo Ljubljanskega velikega semnja.

Prijavnice so dospele v tako velikem številu, da je prostor popolnoma oddan. Prijavnice onih strank, ki so se iz kakršnegakoli vzroka zamudili, se bodo vpoštevale le še do 25. t. m. Interesenti se v lastnem interesu opozarjajo, da se čim prej priglase. Sejmski urad jim bo šel na roko, v kolikor mu bo mogoče.

Radi enotnosti se je Sejmski urad odločil, da preskrbi na željo razstavnikov napisne table, toda opozarja, da bodo te table imele le ime in sedež izložnika ter tekočo številko. Ako si kdo želi napisne table, ki vsebuje natančen naslov razstavnika, naj si jo nabavi sam. Sejmski urad priporoča izložnikom, naj se kolikor mogoče mnogo poslužijo reklame, ki je najboljše sredstvo, da postane tvrdka znana v trgovskih krogih. Gostilničarji in kavarnarji, ki reflektirajo na točenje pijač na Ljubljanskem velikem semnju, naj se obrnejo na Zvezo gostilničarjev, ki jim bo dala vse potrebne informacije.

+ **Železniška delavnica v Beogradu.** V pondeljek je bila iz Nemčije za Beograd odposlana kompletna železniška delavnica, katero nam Nemčija izroča na račun vojne odškodnine. Transport spremljajo do Beograda nemški strokovnjaki, ki imajo nalogo, predati vse dele te železniške delavnice od ministrstva prometa določeni komisiji.

+ **Izvozna carina na cement.** Finančni ministrski komite ministrskega sveta je odredil, da se zopet uvede izvozna carina na dalmatinski cement in sicer 2 dinarja za 100 kg; za ostali domači cement pa se ista zniža od 10 na 5 dinarjev.

+ **Carina na smokve.** Generalna direkcija carin javlja, da se ne smatrajo smokve kot sirovina za proizvajanje cikorije, v pošiljatvah čez 5 kg za luksuzno blago in se plača od njih samo davek na poslovno obrt, brez kakega luksuznega poviška.

+ **Prost izvoz petroleja iz Romunske v Jugoslavijo.** Javlja se, da je izdana naredba, ki ukinjuje carino na v Jugoslavijo uvožen petrolej iz Romunije.

+ **Češkoslovaški premog za našo moko.** Iz Bratislave poročajo, da je naša država sklenila s Češkoslovaško kompenzacijsko pogodbo, po kateri prejme naša država za izvoženo moko 60 vagonov premoga iz ostrovskega okrožja.

Dnevne vesti.

— **Občni zbor društva »Kasino«.** Sinočnji »Slov. Narod« prinaša zopet na skrivnem mestu vest, da se vrši občni zbor društva »Kasino« v mali dvorani Narodnega doma v petek, 24 t. m. ob 4. uri popoldne. Posnemamo to vest po »Slov. Nar.« ter opozarjamo nanjo slovensko javnost. Čudno se nam zdi, da nas ni o tem nihče obvestil, da priglašenim članom ni nihče še dostavil legitimacij in da se g. upravitelja Bitenca zopet nikjer ne najde. Tudi ura občnega zbora — ob 4. uri popoldne — kaže namen gotove gospode, ki želi, da bi se ob tej uri mogli udeležiti le gotovi izvoljenci, ki nimajo celi dan nobenega dela. Opozarjamo na vse to deželno vlado in visoke kroge, ki naj si ev. posledice pripišejo sami. Pozivljamo pa vse, ki so prijavili svoj pristop, pa še niso dobili legitimacij, da vršijo svojo narodno dolžnost in se udeleže tega občnega zbora.

— **Kdo ruši ugled države?** Pod tem naslovom je naš list pretečeni teden ožigosal nepravilno postopanje poverjeništva za socijalno skrb v zadevi »Knapič — Roy«. — Pod istim naslovom je priobčilo »Jutro« št. 142 sledeče: »Poroča se nam, da je bila »Jugoslavija« zopet enkrat mistificirana. Tozadevno njeno poročilo je zlagano in resnica je ravno nasprotna od tega, kar piše »Jugoslavija«. Baš Knapiču je poverjeništvo ugodilo in ne Royu. Ako bi »Jugoslavija« ne prinašala samih lažnjivih poročil o stanovanjskih zadevah, bi to morda celo njenemu ugledu ne škodovalo.« — Tako »Jutro«. — Danes pa smo prejeli sledeči dopis: P. T. uredništvo! Da odgovorim na kratko na nesramen napad dnevnika »Jutra« št. 142, ugotavljam naslednje: »Rezultata v moji zadevi glede poslovnih prostorov še do danes od nikoder ni. Razni predmeti, ki so mi bili vrženi iz prostorov, mi še do danes leže pod milim nebom in razpadajo. Komu naj potožim svoje gorje? Ne bom zvračal krivde tega nepravilnega zavlačevanja toliko na stanovanjsko komisijo in nje predsednika g. Voglarja, kakor na poverjenika za socijalno skrb, ki se pusti v stanovanjskih zadevah »približno« informirati in na podlagi teh »informacij« tudi ukrepa. Naj poverjeništvo za socijalno skrb celo zadevo temeljito preišče in mi pomaga v najkrajšem času do socijalne pravice! Leopold Knapič, prevoznik

»Ako bi »Jutro« ne prinašalo samih lažnjivih poročil o stanovanjskih zadevah, bi to morda celo njegovemu ugledu ne škodovalo.«

— **Vidovdan v Parizu.** »Jugoslovenska Sekcija Instituta Slovenskih Nauka« v Parizu bo proslavljala Vidov dan z veliko svečanostjo. Ob priliki te svečane proslave, kateri bo predsedoval g. E. Hauman Haumant, profesor Sorbone, bodo govorili 1 slovenski, 1 hrvatski in 1 srbski profesor. Navzoči prijatelj Jugoslovanov, g. A. Gauvain, ustanovni član »Slovenskega Instituta, bo predaval o edinstvu. — Pri umetniškem delu proslave bodo sodelovali člani francoske Komedije.

— **Prvi izpiti iz srbo - hrvaščine v Parizu.** Koncem junija se bodo polagali v šoli iztočnih jezikov v Parizu prvi strokovni izpiti iz srbo - hrvaščine. Pouk našega jezika je odrejen s posebnim ministrskim odlokom, ki bo omogočil, da se na ta način stalno poučuje srbo - hrvatski, češki in poljski jezik. Za profesorja teh jezikov je imenovan g. E. Vajan, izprašani profesor pariške Sorbone, ki je bival pretečeno leto nekaj časa med nami. Praktična dela pa je prevzel en naš rojak.

— **Jug. napredno akademično društvo »Jadran«** se tem potom kar najiskreneje zahvaljuje bratskim društvom »Zagorskemu Sokolu« in »Glasbenem društvu«, ki sta nam o priliki prireditve v Zagorju ob Savi požrtvovalno pomagala. Istotako se iskreno zahvaljujemo celokupnemu občinstvu, ki nam je s svojo prisotnostjo pripomoglo do lepega moralnega uspeha. — Odbor.

— **Dramska sekcija jug. napred. akadem. društva »Jadran«**, ki je že v Novem mestu in v Zagorju ob Savi z lepim uspehom nastopila s Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«, priredi isto v nedeljo, dne 26. junija t. l. ob 8. uri zvečer v »Rokodelskem domu« na Jesenicah. Opozarjamo že danes vse, ki žele bliže spoznati eno najboljših del prvega poznavalca slovenske plemenske duše Ivana Cankarja, naj ne zamude ugodne prilike.

Umrla je v Gradcu gospa Marica Štibler, roj. Havliček, soproga g. Miloša Stibler, načelnika ministrstva poljoprivrede, bivšega tajnika celjske Zadružne Zveze.

— **Podelitev lekarniške koncesije.** Ministrstvo narodnega zdravja je podelilo mag. pharm. Francu Šavniku koncesijo za obratovanje javne lekarne »pri sv. Trojici« v Kranju, ki je bila do sedaj last njegovega očeta, mag. pharm. Karla Šavnika, kateri je svojo koncesijo odložil.

— **Osebne vesti.** Okrajni glavar dr. Fr. Ogrin je premeščen v Kočevje ter zopet prevzame vodstvo ondotnega okrajnega glavarstva. — Dvorni svetnik V. Laschan je vpokojen.

— Deco-ljubečemu občinstvu na deželi. Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani in njegovo Generalno varuštvo imata v svoji oskrbi veliko število šoloobveznih otrok. V kratkem se konča šolsko leto in bi društveno vodstvo svojim malim gojencem rado oskrbelo telesnega in duševnega razvedrila na deželi. Vse zapušča mesto, da preživi poletne mesece na svežem zraku. Samo ti ubogi malčki nimajo nikogar na svetu, ki bi jih sprejel na počitnice. Društveno vodstvo se obrača do dobrotnikov na deželi s prošnjo, da sprejme črez počitnice v svojo oskrbo po enega ali več otrok v starosti od 6—14 let. Kdor čuti z osirotelo deco in je pripravljen sprejeti jo pod svojo streho, naj naznani svoj naslov Generalnemu varuhu Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani, sodna palača, vrata št. 16.

— **Razne tatvine.** Med vožnjo iz Zagreba v Ljubljano so ukradli žeparji Ljubici Gumerčevi ročno torbico, v kateri je imela 400 K denarja in poselsko knjižico. — Kati Kašperjevi se je na ulici spodrsnilo in je padla. Pristopil je k njej neznan moški, jo pobral in izginil. Z kavalirskih neznancem pa je izginil tudi njen svilnat belo obrobljen dežnik vreden 500 K.

Ljubljana.

= **Politični klub NSS.** radi nastalih zaprek nocoj nima seje; klubov večer se vrši še le v pondeljek, dne 27. t. m. ob osmi uri zvečer v v Prešernovi sobi restavracije Novi svet. Radi važnosti in nujnosti udeležba polnoštevilna.

— **Razstava ročnih del in risb** v Mladiki je bila otvorjena včeraj ob 11. dop. Pod vodstvom ravnatelja Juga, strokovne učiteljice gdč. Julije Kuntilove in prof. Podrekarja so dovršile gojenke naravnost umetniško dovršena najrazličnejša ročna dela in risbe. Velika, lepo in okusno okrašena dvorana naravnost očara s svojimi skrbno, točno, vestno in dovršeno izdelanimi ročnimi deli v najlepših jugoslovanskih motivih. Tu so krasne garniture narodnih oblek v hrvatskih, srbskih in bolgarskih narodnih nošah. Tudi so številno zastopane razne druge vezenine in pletenine, katere so izvedle naše mlade umetnice dovršeno deloma po predlogah, deloma pa tudi po lastnih kompozicijah. Jako lepe so tudi razne risbe, izmed katerih je večina lastne kompozicije. Priznati moramo, da nam nudi razstava lep napredek naše mladine in jo toplo priporočamo našim materam, starišem in občinstvu, ki se zanima za napredek naše dece.

— **Odkritje Verovšek - Borštnikovega spomenika.** Pododbor Udruženja gledaliških igralcev SHS v Ljubljani je razposlalo te dni vsem kulturnim društvom in korporacijam vabila za prijavo udeležbe ob priliki odkritja spomenikov prvakoma slovenske gledališke umetnosti Verovšku in Borštniku. V slučaju, da je bil kdo pomotoma izpuščen, prosi Udruženje gledaliških igralcev naj se mu oprosti in naj vsakdo, komur je na tem, da prisostvuje odkritju, naznani to najpozneje do srede 29. t. m. Udruženju gledaliških igralcev v Ljubljani, da bo tako mogoča še pravočasna porazdelitev posameznih društev.

— **Zahvala.** Konsulat Češkoslovaške Republike v Ljubljani se po končanju cikla predavanj najtopleje zahvaljuje gospodom: dr. P. Pestotniku, dr. Iv. Lahu, prof. Iv. Vavpotiču za nenavadno požrtvovalnost s katero so predavanja prevzeli. Čisti dobiček v znesku 3380 K 60 vin. je bil predan pripravljalnemu komitelju Češkoslovaško-Jugoslovanske Lige v Ljubljani.

— Usodno darilo iz Amerike. Trg. pomočnik Viktor Baloh iz Ljubljane je dobil od svoje sestre iz Amerike 25.000 K. Fant je začel popivati in je šel končno na planine k pastirjem, kjer je popival dalje. Pastirji so se končno naveličali in so ga spodili. Nastanil se je nato pri tesarjih na Potoški planini, kjer je dalje popival. Pred nekaj dnevi pa je vsled neprevidnosti popolnoma pijan zažgal kočo, v kateri je bil k sreči sam in zgorel v koči.

— **Predrzna žepna tatvina.** Dne 18. t. m. se je vrnil z večernim vlakom iz Zagreba v Ljubljano delavec Ulčar Egidij. Žejen, lačen in brez cigaret je šel v Kačičevo gostilno na Dunajski cesti, kjer je kupil od dveh pivcev 3 cigarete za liter vina. Po 11. uri je odšel in spremil ga je po Dunajski cesti kovač pri Žabkarju Močnik Franc. Pred Sv. Krištofom sta se poslovila, dasi je Ulčar prosil Močnika, da naj ga še malo spremi. Doma je opazil Ulčar, da mu je izginila listnica z večjo svoto denarja in z vsemi dokumenti. Močnik, katerega so zaprli, tatvino taji.

— **Stavka palače Kreditne banke** je na enem koncu že pokukala izza plotov. Tudi na ostalih stavbiščih se pridno dela, le »Trboveljska« še vedno štrajka.

— **Z revolverjem se je igral** elektrotehnični vajenec Weibel Marijan iz Ljubljane pri čemer si je vsled neprevidnosti prestrelil težko levo roko. Odpeljali so ga v bolnico; poškodba je težka.

— **Pozor pred nakupom.** V okolici Ljubljane so izvršili razni že znani tatovi in tatice več vlomov in tatvin ter pokradli veliko obleke in perila. Kakor je dognano, so se zatekli vsi ti elementi v Ljubljano, kjer hočejo spraviti ukradene stvari v denar.

Maribor.

Koncert Rijavec-Ličar. Koncert, ki sta ga priredila v sredo zvečer naša mlada umetnika Rijavec in Ličar je dosegel v moralnem oziru popoln uspeh. Žalibog je bila dvorana napol prazna. S svojo odsotnostjo so se odlikovali zlasti oni krogi, ki majo drugače ob vsaki priliki usta polna kulturnosti. Temveč navdušenih in burnih ovacij sta pa žela oba umetnika pri onem občinstvu, ki se je hvaležno naslajalo na njuni čisti umetnosti. Dne 25. t. m. nastopita umetnika na koncertu v Ptuju, kjer je prevzelo priprave »Ptujsko slov. pevsko društvo«.

Dr. Leopold Lenard je odpotoval v četrtek popoldne na svoje službeno mesto k pressbiroju v Beograd.

Bivši sodni praktikant, dr. Fohn, ki je bil pred kratkim aretiran zaradi sumnje udeležbe na tatvini, je bil sedaj izpuščen iz zapora, ker ni zadostnih dokazov za njegovo krivdo.

Iz sokolstva. Na poti v Osijek se peljejo češkoslovaški Sokoli v nedeljo skozi Maribor. Na kolodvoru jih pozdravi mariborski Sokol. V soboto 25. t. m. ob 8. uri zvečer se bo vršilo v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno razvitje prapora jezdnega odseka mariborskega Sokola. Zvečer ob 22. uri 10 minut nato odpotujejo tukajšnji udeležniki sokolskega izleta v Osijek.

Proslava Vidovega dne. Na Vidov dan priredi tukajšnja podružnica »Jugoslovanske Matice« veliko ljudsko zabavo v vojaški realki, kjer sep roslavi zgodovinski dan z raznovrstnim sporedom.

Vpisovanje v mar. gimnazijo. Za prihodnje šolsko leto se vrši na mariborki državni gimnaziji sprejemno vpisovanje v I. razred dne 1. julija t. l. od 10. do 12. ure in dne 2. jul. od 8. do 9. ure dopoldne. Sprejemni izpiti bodo dne 2. julija od 10. ure naprej. V jeseni bodo izpiti dne 12. septembra.

Celje.

Pod naslovom »Stanovanjska kriza v Celju« sta se prošli teden razburila »Nova Doba« in »Naprej,« ker se je stranka A. K. pritožila proti odredbi stan. komisije, ki ji je kot samostojni trgovki zasedla stanovanje v prid članu stan. sosveta g. B. Res ima A. K. stanovanje 3 sob, a je ena že nad 2 letizasežena, drugo sobo pa je tudi pripravljena oddati, tako, da bi ji ostala le ena soba s kuhinjo ki ji kot samostojni trgovki — vedno zavedni Slovenki, kar bi morda o g. B. ne mogli trditi — tudi pristoja. Ker pa stanovanjska komisija nikakor ni hotela poslušati njenih prošenj in upravičenih ugovorov, se je ta potom svojega pravnega zastopnika pritožila na poverjeništvo za soc. skrb. In ker stanov. komisija ni hotela ugoditi njeni prošnji, da preloži deložacijo za 20 dni. Na dan deložacije se je res peljal njen pravni zastopnik k poverjeništvu, da tam obrazloži pravi dejanski položaj, nakar je poverjeništvo brzojavno zahtevalo zadevne spise, in do nadalnjega ukinilo vsako spremembo. Laž je, da je prišel zastopnik s kopijo brzojava k poverjeništvu ter da je zaračunal za posredovanje 6000 K. Umljivo je, da se je »Naprej potegoval za bivšega sodruga, čudno pa je, da je »Nova D«, ki stranko in stanje pozna, potvarjala resnico. — Stanovanjska kriza bi bila nekaj omiljena, če bi n. pr. gospod predsednik stanovanjske komisije sam hotel odstopiti eno ali dve sobi, g. namestnik drž. pravdnika tudi nekaj sob bi morda bilo tudi v Kolenčevi hiši in marsikod drugod tudi. Hic Rhous, hic salta!

Dramatično društvo v Celju pripravlja za zaključek letošnje sezone velezabavno igro »Androchus«, ki se bo predstavljala v soboto 2. in v nedeljo 3. julija v mestnem gledališču.

Jubilej slov. celjskega obrtnika. Dne 24. t. m. slavi gosp. Ivan Kapus, brivski mojster v Celju, 30letnico, odkar izvršuje svojo obrt v Celju.

Rodoljubni čin župnika. V Petrovčah pri Celju je 18. jun. t. l. umrl vpokojeni župnik I. Frece. Zapustil je vse svoje premoženje, ki se cení na približno 300.000 kron, celjskemu Dijaškemu domu.

Kaj je z volitvijo župana v občini Celje okolica? Pišejo nam: Že skoro dva meseca je minulo po občinski volitvi v naši okoliški občini in še do danes ne vemo vzroka, zakaj se še ni izvršila izvolitev župana. Po večini vse občine že imajo svoje župane, samo naša velika občina ne. Zdi se in govori se, da nekateri ljudje, ki so dozdaj vladali v naši občini, iste ne morejo dati iz rok in zato se po mnenju mnogih občanov, ki bi radi že prišli do rednega gospodarstva v občini, na vse načme zavlačuje županska volitev. Poziva se merodajne kroge, da se vse ukrene, da se volitev župana v najkrajšem času izvrši, pa najsibo potem župan pristaš te ali one stranke, glavno je, da bo dober gospodar naše okoliške občine.

Sokolstvo.

Zlet v Osijeku. Glede prihoda Čehov se je toliko spremenilo, da ne pridejo v soboto, temveč šele v nedeljo z brzovlakom Praga-Zagreb. Z ozirom na to pozivljamo bratska društva, da spremene glede pozdrava v toliko, da se pozdrav ne vrši pri brzovlaku v petek, ampak v nedeljo. Društva ponovno opozarjamo, da je dovolil ministrstvo saobračaja na vseh progah državne železnice četrtinsko vozno ceno za potovanje v Osijek in nazaj. Ker je južna železnica dovolila samo polovično vozno ceno, opozarjamo bratska društva ob državni železnici, ki morajo priti v Ljubljano, da si preskrbe vozne listke samo do Ljubljane. V Ljubljani si kupijo vsi člani vozne listke do Siska. Od Siska naprej je državna železnica ter dobimo vozne listke v vlaku. Sokolska društva Mariborske in Celjske župe, in ona, ki ne potrebujejo potovati v Ljubljano, si naj preskrbe vozne listke do Siska. Dolenjska župa se vozi skozi po državni železnici, zaradi tega naj kupi vozne listke direktno do Osijeka.

Sokolom, ki potujejo v Osijek. Oni, ki potujejo v Osijek iz Ljubljane, si naj nabavijo vozne listke do Siska že v soboto pri posebni blagajni na glavnem kolodvoru, ki je odprta od 8. do 12. in 2. do 6. Vsak naj si preskrbi listek že prej, da ne bo zvečer prevelik naval. Polvčini, oz. četrtinski vozni listek dobi vsak samo na podlagi izkaznice za znižano vozno ceno, ki jih je razposlala vsem društvom zletna kancelarija v Osijeku. V slučaju, da kako društvo še ni dobilo železniških izkaznic, naj jih brzojavno naroči pri Savezu.

Posebni vlak v Osijek. Iz Ljubljane vozi v Osijek posebni vlak, ki odhaja iz Ljubljane 26. junija t. l. ob 0.40, iz Litije 1.13, iz Zagorja 1.29, Trbovlje 1.34, Hrastnik 1.39, Zidani most, prihod 1.48, odhod 2.40, Sevnica 3.12, Rajhenburg 3.32, Krško 3.40, Brežice 4.04, Zaprešic 4.34. S tem vlakom imajo zvezo: Gorenjci, vl. št. 917 ob 20.43, Dolenjci, vlak št. 1016 ob 20.20, Vrhnika, vlak št. 5705 ob 19.20. V Zidanem mostu se priključijo temu vlaku sokolska društva iz Štajerske, in sicer imajo zvezo Maribor, vlak štev. 49, iz Maribora ob 22.10, Savska dolina vlak štev. 4815, v Celju ob 18.37, nato priključek na vlak štev. 49, dohod v Zidani most ob 0.18, Pragersko vlak štev. 225, tam čakajo na vlak štev. 49 iz Maribora, kateremu se priključijo. Bratska društva in župe pozivljamo, da se drže točno teh navodil, da ne bode zmešnjav ter da so vsi udeleženci točno na svojem mestu. Radi event. pojasnil, se naj obrnejo župe direktno na Savez. Vsi župni in društveni načelniki in tudi drugi ostali funkcijonarji naj skrbno prouče navodila za zlet v Osijeku, katerih naj se tudi drže. S tem bo mogoče vzdržati red in bo veliko manj nezadovoljnosti med udeleženci. Posebni vlak pride v Osijek ob 18., isti dan, nakar se podajo društva naravnost v odkazana jim prenočišča. Župni in društveni načelniki se morajo pa takoj podati v zletno pisarno, da dobe zletne legitimacije in druga navodila. Med vožnjo mora vladati pri vseh društvih vzoren red. Vsak se mora držati navodil načelnika, zaradi česar morajo biti župni načelniki v stiku ž njim, da dobe pravočasno potrebna navodila. Odredbam železniških organov se je brezpogojno pokoravati. Med vožnjo je strogo prepovedano izstopati. Dolenjska župa se vozi z vlakom preko Karlovca v Zagreb, kakor dospe 26. t. m. ob 6.35 zjutraj ter se priključi posebnemu vlaku zagrebške župe, ki odhaja iz Zagreba ob 7.04 dne 26. t. m.

Sport in turistika.

Nogometna tekma med reprezentanco Francije in reprezentanco Slovenije (5 : 0) v prid Francozov se je vršila snoči ob pol 19 na prostoru Ilirije. Udeležba nepričakovano velika, sodelovala je godba dravske divizije. Tekma je bila jako zanimiva, živahna in je pokazala, da so naši igralci, dasi slabši od Francoske federacije vendar jako dobri bodisi v obrambi kot pri napadu. Igralo se je tudi zelo veliko pred francoskimi vratj in par golov se je našim ponesrečilo, ki niso bili ubranjeni. Jako dobro se je obnesel naš golman Pelan, kakor tudi ostali igralci. Francoske goste je občinstvo navdušeno pozdravljalo in uverjeni smo, da bodo odnesli Francozi iz Ljubljane nam prijazne in dobre spomine.

Nogometne tekme 26. t. m. Na prostoru Ilirije se vršijo v nedeljo najvažnejše tekme pomladanske prvenstvene sezone. Ob pol 17. uri igrata Jadran in Hermes, ob 18. uri Sparta in Primorje. Slednja dva sta letos najrealnejša konkurenta za prvenstvo drugega razreda v Ljubljani. Izgubila nista doslej še nobene prv. tekme, oba sta znatno ojačena s starejšimi igralci, ki so se pravkar vrnili iz vojaške službe. — Vstopnina je za obe tekmi skupna. — Na prostoru Sparte igrata ob 16. uri rezervi Svobode in Primorja. Dopoldansko prvenstveno tekmo Jadran rez. Hermes rez. je podsavez preložil.

Za prvenstvene tekme 26. t. m. so določeni sledeči sodniki: Sparta : Primorje g. Vodišek, Jadran : Hermes g. Hus, Svoboda rez. : Primorje rez. g. Kepec. — L. N. P.

Vse Triglavske koče se otvorijo letos že v nedeljo, dne 26. t. m. in ne kakor je bilo prvotno poročano dne 28. t. m.

Redna omnibus vožnja Bistrica - Bohinjsko jezero se otvori 26. t. m. Omnibusa vozita po določenem voznem redu vsak dan od jutranjega vlaka k Sv. Janezu - Sv. Duhu do Zlatoroga ter se vračata od tu zopet k večernemu vlaku v Bohinjsko Bistrico. Od Zlatoroga do Savice je še 4 km hoda pri višinski razliki 277 m. Voznina znaša do Sv. Janeza 4 din., do Sv. Duha 5 in do Zlatoroga 7 din. Voz. red na kolodvoru in v Tourist Office.

Mali oglasi.

Proda se:

Nettel - Deckrullo - Kamera 9 × 12 zastorni tek na polovica 8 stotinke, Goerz Dogmari 4.5 kasete, filmkasete, stolir etc. Poizve se pri hiši v Kozlerjev grad, Ljubljana 7, Gosposvetska cesta 70/d. 1267

TANKA SVINJSKA ČREVA

po 2 K meter iz lastne čistilnice, postala Maribor, prodaja Ivan Zaff, Maribor. 1108

MAKULATNI PAPIR

ca. 400 kg se proda. Cankarjevo nabrežje štev. 1, zavarovalnica. 1106

RADI SELITVE

se ceno proda dobro ohranjen klavir. Na ogled v trgovini Stergar, Leskovec pri Krškem. Istotam je na prodaj čez 700 komadov različnih nad 20 let starih znamk vseh držav. 1097

AUTOMAT

»Gramonela« na 2 valjarja, dobro ohranjena, igra zelo glasno, se proda. Cena jako ugodna. Vinko Ambrožič, Gor. Logatec 1096

SVAKOVRSTNE RAZGLEDNICE

umjetničke, historičke, ljubavne itd. — Papir svake vrsti uz vrlo jeftine cijene nudi Češkojugoslovenska knjižara J. Herejk, Zagreb. 1082

SPALNA SOBA

fino, težko delo, in nekaj druge oprave je naprodaj na Glincah h. št. 37 (Tribuč). 1073

VILA NA BLEDU

skoraj nova, 5 fino opremljenih sob, vsaka s svojim vhodom, s kuhinjo, ledenico, 2 kletmi in 4 kabineti za posle itd. z vso opravo, posodo in finim čolnom vred se proda. Naslov se izve v upravništvu »Jugoslavije«. 1074

Kupi se:

BALIN - KROGLE

nove ali stare, kupi takoj R. Herzog, gostilničarka »pri Levu«, Gosposvetska cesta štev. 16.

HIŠA S TRGOVINO

se kupi takoj v prometnem kraju, če mogoče skupno z nekoliko posestva. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod 200.000 1105

Službe:

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA IN VAJENCA

se takoj sprejme. Franc Šifrer, čevljar v Škofji Loki. 1102

DVA DOBRA KROJAŠKA POMOČNIKA

za veliko in malo delo potrebuje za takojšen nastop, Trbovlje, Franjo Pungerčan. Delo trajno. 1103

KUHARICA IN SOBARICA

kateri želita ostati več let v eni službi, se iščeta za fino obitelj v večjem mestu Hrvatske. Ponudbe naj se pošiljajo na Em. Ebenspanger-ja sin, Bjelovar. 1053

Razno:

JIRASEK: FILOZOFSKA HISTORIJA.

K 30.—. Sjajni historički i ljubavni roman. Upravo izašao. Naručite si odmah kod Češkojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 1080

RUSKA KNJIŽEVNOST.

Tražite cjenike ruskih originalnih knjiga od Češkojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 1081

SOBO

event. s hrano išče uradnica. Ponudbe na upravo lista pod »J 30«.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Zelena luč.

(Dalje.)

Američan se je rahlo namuznil in dejal z mirnim glasom: »Moje ime je Joe Jenkins.«

Lastnik penzionata je poskočil in skoraj neverjetno zastrmel v Američana .»Mr. Joe Jenkins?« je ponovil napol mehaniško. »Sloveči detektiv?«

»Nihče drugi,« je smehljaje potrdil Mr. Sanderson. »Veseli me, da poznate v Ameriki vendarle več ljudi, nego našega predsednika in našega elektrika. In ker svojega pomenka z vami nisem začel le v zabavo, vas prosim, da bi sedli nazaj.«

Lastnik penzionata se je zrušil kakor brez volje v svoj naslanjač. »Ne vem sicer,« je začel negotovo, »s kakšno pravico... A vendar... ako vam morem v kakem pogledu koristiti... prosim, le vprašujte.«

»Hvala vam. Vprašati vas hočem nekaj stvari ter želim nanje kratkega, točnega in nedvoumnega odgovora.« Mr. Jenkins se je naslonil v svoj blazinjak, ki je stal tako, da je bil detektivov obraz v globoki senci, dočim je padala na obličje sobesednika v nasprotnem fotelju vsa luč elegantnega bronastega lestenca. Prekrižal je noge ter povzel:

»Tak pri vas je stanoval do nedavna gospod Sanno, poslaniški atašé. Ta gospod je član zastopstva nevtralne evropske države. Ime te države je postranska stvar. Ali vam je znano?«

»Da, Mr. Jenkins.«

»Tem bolje. Gospod Sanno je imel nalogo, izdelati važno listino za svojo državo; ekspozé na temelju gradiva, ki mu ga je dal poslanik sam. Tudi to vam utegne biti znano.« — »Da.«

»Pravzaprav bi bil moral gospod Sanno sestaviti svoj spis v poslaništvu. Iz udobnosti pa ga je menda vzel s seboj, da bi ga izvršil — v nasprotstvu z dobljenimi navodili — na svojem stanovanju, to je, v vašem penzionatu. Je li tako?«

»Tako je.«

»Delo je bilo dokaj dolgo in vsekako zelo težavno. Bodisi, ker je delal po cele noči, bodisi iz drugačnih razlogov — dejstvo je, da je gospod Sanno težko obolel, in sicer tisti dan, ko je bila listina dogotovljena. Tako težko, da so ga morali takoj prepeljati v sanatorij.« — »Res je, Mr. Jenkins.«

»Nazadnje so mu telesne in menda duševne moči tako odpovedale, da je kratkomalo izročil svojo listino vam! Če se ne motim, z naročilom, da jo shranite do njegove vrnitve in je ne omenite živi duši?«

»Da, Mr. Jenkins.«

»Kako je bil spis zavit?«

»Listine je bilo kakih 80 do 90 strani,« je odgovoril gospod Wendland. »Nahajala se je ve velikem zapečatenem ovoju, ta pa v torbici za akte. Gospod Sanno mi jo je izročil s torbico vred.«

»Kam ste jo shranili?«

»Položil sem jo v svojo železno blagajno.«

»Lepo. In zdaj vas moram vprašati nekaj drugega, kar meri dozdevno v stran, v resnici pa je s to stvarjo v tesni zvezi... Ali se je zadnje čase kaj zgodilo v vaši hiši? Kak nenavaden pripetljaj, ki bi bil zbudil vašo pozornost? A rajši vas opozorim takoj: vem, da se je nekaj zgodilo. Izvolite mi povedati vse dogodke po vrsti, po časovnem redu, kakor so sledili drug drugemu. Ne pozabite in ne zamolčite ničesar. In da se boste prav zavedali važnosti svojega poročila, vam pripomnim, da gre za vašo osebno prostost — nemara celo za vaše življenje.«

Z zasoplo napetostjo je poslušal prišlec detektivove besede. Njegov pogled se je mračil od hipa do hipa; njegove oči so se počasi spuščale k tlom; nazadnje je vstal in parkrat prestopil, nerazločno mrmraje sam se seboj. A zdajci je zaustavil korak.

»Mr. Jenkins,« je izpregovoril, »neumno mi je, kako morete vedeti o teh stvareh le najmanjšo trohico, ko vendar nisem omenil svojih doživljajev živi duši, niti z besedico ne! Toda — prav imate. Res se je nekaj pripetilo. Dogajajo se nerazumljive stvari, ki mi postajajo od dne do dne zagonetnejše. Priznati pa moram, da se vse to po mojem trdnem prepričanju prav nič ne tiče Sannovega spisa. Zakaj listina leži dobro shranjena v moji železni blagajni; uro še ni tega, ko sem jo držal v rokah... Takoj bom pri stvari,« se je prekinil, videč, da je Američan nestrpno mahnil z roko. »Dovolite, da zopet sedem.«

»Pred desetimi dnevi,« je povzel gospod Wendland, ko se je spustil spet v naslanjač, »mi je izročil gospod Sanno torbico za akte s svojim spisom. Položil sem torbico v blagajno, zaklenil jo in spravil ključ v žep. Bilo je menda v pondeljek. Tisti dan sem imel zvečer društveno sejo; sem namreč član hotelirskega društva. Seja se je dokaj zavlekla, zakaj moji tovariši so zaposleni pozno v noč, tako da trajajo naše seje včasi malone do jutra. Ob štirih zjutraj je utegnilo biti, ko sem prišel domov. Kakor veste, Mr. Jenkins, stanujem na Viktorijini cesti, v uglednem, mirnem kraju; same vile so tam. Ko zavijem okrog vogala v svojo ulico, mi pade oko na našo hišo, ki leži tam onkraj ceste v globoki temi; in zdajci zapazim nekaj, kar me je navdalo s strmenjem, da ne rečem s strahom. Iz pomolnega okna moje pisalne sobe se jasno sveti luč. Kaj pomeni to? Pa ne da bi bila žena obolela? A nekaj drugega me je presenetilo še mnogo bolj: tisto, kar je sijalo tam, ni bilo prava luč, vsekako ne lepa, solnčna luč svetilk v moji pisalni sobi; bila je pošastna in pri tem čudno presunljiva svetloba smaragdnozelene barve! Svoje lastne svetilke vendar poznam; vedel sem, da takšne nimam v vsem stanovanju.«

Pošljite naročnino!

2.500 luč. sukanca

znamke „VIGOGNA“ št. 24, 30, 36 beli in št. 30, 36, 50 črni se proda najvišjemu ponudniku. Proda se tudi v 2 ali 3 množinah. — Ponudbe na upravo lista pod „Sukanec“.

400 parov čevljev

močnih, trpežnih delavskih, se vled opustitve trgovine po ugodni ceni proda. — Naslov pove anončni zavod DRAGO BESELJAK & DRUG, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Promet

tehn. in indust. podjetje dr. z o. z.

v Ljubljani, Gradišče 9.

jako poceni

zaradi premenjene dispozicije

proda

1 električ. motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obratov, izdelek Brown-Boweri z reostatem in drugimi pripadki.

1 električ. motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obratov, kompleten.

Za oba motorja se prevzame garancija za takojšnjo uporabljivost

Kostanjev les

vsako možino kupi

„Drava“

lesna industrijska delniška družba

Maribor,

Aleksandrova c. 51.

SUKANEC,

italijanski 400 yardov od 24/50, znamke „Kuna“, oncent á 75 K, dalje znamka „Milder“ od 10/60, Copati: Aida, Maria, Geisho, Tripoli i. t. d. Pavola za kvačkanje, podvlake (Muterfaden), trakovi za čevlje, robci in drugo kratko blago. Nudimo po najnižji dnevni ceni; veleirgovina kratke in pletene robe

Brata Walder i drug.

ZAGREB, Jelačičev trg 33 dvorišče.

„Philligrafit“

siva barva proti rji

beli in črni emajl lak, minij, i. dr. barve, kristalni boraks, nattalin i. drugo. Kemikalije v zalogi po jako nizkih cenah.

„Promet“

tehn. ind. podjetje, Ljubljana.

„Triglav“

sladno kavo

kavine konserve s sladkorjem

kavine konserve brez sladkorja

marmelado

nudi po najnižji dnevni ceni in v vsaki množini

Delniška družba „TRIGLAV“

tovarna hranil

v Smarci p. Kamniku

Kupuje tudi tozadevne surovine.

Spedicijska tvrdka

LUDOVIK ŠEVAR vd.

na RAKEKU

oskrbuje točno, najhitrejše vse v spedicijsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Ravnokar in z najnovejšim materijalom opremljena

tiskarna Anton Rodé

Celje, Razlagova ulica št. 12.

izdeluje vsakovrstne tiskovine za urade, vojaške oblasti, notarje, trgovce in obrtnike, društva in zasebnike. Tiska knjige, brošure in časopise. — Umetniške tiskovine in barvotiske vseh vrst. — Postrežba strogo solidna in po konkurenčnih cenah. Proračuni in vzorci črk brezplačno na razpolago.

Lastna knjigoveznica izvršuje vsa v stroko spadajoča dela.

Lastna izdelovalnica štampilij iz kavčuka.

Opekarna v Račjem

prodaja najcenejte

zarezno in drugo strešno opeko

zidake, cevi za drenaže najbolje vrste

Tovarna

JOS. REICH,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 4.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

PODRUZNICE: MARIBOR, Gosposka ul. 38. NOVO MESTO, Glavni trg. KOCEVJE Štev. 39.

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrater.

JURČKE (gobe)

očiščene in rezane sušite ter ponudite z vzorcem „HERBA“ zadruga za izkoriščanju zelišč s. o. j. Palmotićeva ul. 10, Zagreb, katera kupuje vsake količine in plača najvišje cene.

Medić, Rakovc & Zankl prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kem. in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzojavi: Merakl. Ljubljana. — Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznano najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. Linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emajlni lak. „MERAKL“. Brunoline.

Ceniki se začasno nerazpošiljajo!

Glavno zastopstvo Fockove tovarne

„Srna mila“

Ivan Ferlež, Celje, Narodni dom

Glavno zastopstvo za Stajersko, Koroško in Prekmurje.

Edina razprodaja vseh vrst specijalnega

mavca (gipsa)

za celo kraljevino SHS tvornic: STANZ, KINDBERG, SEMMERING, SCHOTTWIEN, PUCHBERG, AUSEEWIESE etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun

KOSTA NOVAKOVIĆ, veletrgovina mavca, Ljubljana, Židovska ulica 1.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski primeren za industrije in domačo porabo dobavlja na vagone, kosovec, orehovec ali zdrob. po dnevni ceni, vsako množino. Ponudbe pod „Premog“ na upravo lista.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919. Prometa v lanskem letu nad 128,000.000 kron.

4 1/2 %

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Odgovorni urednik: Dominik Čebin. Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija«. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.